

NOVA DOBA

Študijska knjižnica

dolž. iztis

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za 1 mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstom,
osmrtnice in zahvate 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja

vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravištvo Strossmayerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Bolnice v Sloveniji.

»Slovenski Narod« prinaša po zagrebškem »Jutranjem Listu« razna vse-sposodna in pavšalna razkritja o slabem gospodarstvu in neredu v bolnicah Slovenije. Jednako piše »Obzor« v Zagrebu in beograjski listi, ki pravijo, da je ministrstvo narodnega zdravja smatralo za potrebno, opozoriti javnost na gotove nerednosti in nedostatke. »Jutro« pravi, da je v tem vprašanju prišla sedaj revanša na one večne zabavilce, ki so še pred kratkim v zadevi bolnic Slovenije klicali hudiča in peklo nad Beograd, ki nič ne da in nič ne stori, vsekakor pa smatra »Jutro« pritožbe in očitke daleč za pretirane.

Mi smo vprašanje zdravstvenih zavodov v Sloveniji obravnavali ves čas samo iz stvarnega vidika ter vselej odločno povdarjali, da se ne sme razpravljati iz motivov politične strasti, političnih simpatij ali antagonizmov. Iz tega vidika smo grajali odkrito nastopanje odgovornih činiteljev zdravstva v Ljubljani, ki so gospodarsko in finančno krizo slovenskih bolnic porabili za dobrodošlo orožje proti vladi in proti Beogradu ter neprikrito kazali na tem samem vzhledu propadanja slovenskih bolnic, kako zanič, kako krivična da je vlada in kako nas centralizem ubija.

Prav tako ostro pa moramo danes zavracati vse pavšalne očitke, ki izzvene mestoma kot sumničenja in očitjanja, ki lete na zdravnike in upravne činitelje naših bolnic. Z zadoščanjem in ponosom moramo konstatirati, da so bolnice v Sloveniji lepo urejene, da vlada v njih red in čistoča, in da je prehrana bolnikov pri obstoječi dragini živil in vseh drugih potrebščin vočileg finančnim dohodkom bolnic, dobra in zdrava, in bi bile vse naše uradniške in delavske rod-bine srečne, ako bi v svojem gospodinjstvu imele danes tako hrano.

Konstatirati moramo prav tako stvarno in odkrito, da zadolževanja bolnic ni zakrivila slaba uprava bolnic, temveč naraščajoča draginja, koji dohodki, ki so leta 1920 komaj zadostovali, leta 1922 absolutno niso bili več kos. To vprašanje je preenostavno in preveč znano vsej oni večini našega naroda, ki trpi pomanjkanje, da bi bilo treba še po-

sebej o njem pisati. Kdor tega ne razume ali noče razumeti, ker hoče drugače konstatirati, s tem je stvarno razpravljanje težko, je docela nemogoče. Misleča slovenska javnost in prizadeti činitelji, na koje lete očitki, ne more te ga molče na znanje vzeti. Kakor v vsakem vprašanju, ki se tiče javnosti, stojimo tudi v tem na stališču, da odklanjamo in zavracamo pavšalne očitke na naše slovenske zdravnike in slovensko činovništvo te panoge, v kolikor je na mestu, kjer pa ni na mestu, naj se to dožene, naj se sodi in obsodi, nikdar pa se ne sme v javnem, državnem interesu komurkoli, ki je v službi države in bližnjega, brez dokazov klatiti njegovega ugleda in njegove časti. Tako se ne služi stvari, tako se ne služi državi tudi iz Beograda in najvišjih mest ne! Ako se danes bolnice v Sloveniji napol prazne, so tega nemara krivi slovenski zdravniki in upravitelji po bolnicah, ki so imeli uraden ukaz, da morajo znižati šte-vilo bolnikov na minimum, da morajo izhajati s tem, kar dobijo, dasiravno ni mogoče. Vem, da ne moreš kupiti za krajcar žemlje, ali pravim in ukazujem: moraš!

Pri razmotrivanju vseh teh vprašanj pa je treba ponovno in s povdorkom opozoriti na okolnost, da je proračunsko obravnavanje naših bolnic v Sloveniji povsem izjemno. Po prevratu smo v najboljšem prepričanju naše bolnice, ki so bile poprej deželne — pokrajinske — poddržavlj, tako da so se stekali vsi lastni dohodki bolnic v dohodke proračuna države in da so bolnice razpolagale in gospodarile le z vsotami, ki so bile v izdatkih proračuna za te bolnice predvidene. Položaj je bil do sprejetja proračuna v zadnjem skupščinskem zasedanju tak, da zvišanje oskrbnine v bolnicah ni prišlo istim prav nič v dobro; višjih dohodkov bolnic, ki so bili z ozirom na naraščajočo draginjo neobhodno potrebni, pa od države ni bilo mogoče doseči, ker taki višji dohodki v proračunskih dvajnajstih niso bili predvideni, izjemne kredite pa je pri našem težkem državnem finančnem stanju bilo vedno težko doseči in so bili vsikdar tako neznatni, da položaja niso mogli niti z daleka sanirati.

V sosednji Hrvatski so bili glede te-

ga v boljšem položaju, ker so v pokrajinski upravi sami gospodarili z dohodki in izdatki bolnic in uživali le proračunsko predvidene podpore. Kalkulirati so mogli tedaj ravnotežje med izdatki in dohodki bolnic tako, da so avtonomne pokrajinske dohodke bolnic zviševali. Pri nas pa smo imeli anomalijo, da nas je vsak pacient mnogo več stal, kot je plačal. To je glavni vzrok današnjemu stanju slovenskih bolnic, ki pa se bo s tem, ker vsebuje novi proračun dodatno določbo — ki jo je izbojeval poslanec dr. Kukovec — da so presežki oz. avtonomni dohodki bolnic last bolnic, kojim štejejo v dobro, bistveno izboljšal. Vsega tega se pri poloficielnem obravnavanju vprašanja slovenskih bolnic in primerjanja istih z ostalimi zavodi države, specielno še Hrvatske, ni smelo prezreti in zamolčati, ako se je šlo za stvar in ne za kaj drugega.

To je naše stališče v tem vprašanju, ki je objektivno in stvarno podbrto, nalo-ga naprednih slovenskih poslancev, ki sodelujejo v vladi, pa mora po našem mnenju biti ta, da se s tem vprašanjem ne dopusti delati komedije ne od spoda, pa tudi od zgoraj ne!

RUDARSKA STAVKA KONČANA.

Po raznih pogajanjih med Trboveljsko premogokopno družbo in stavkajočimi rudarji je bil končno 27. tm. zjutraj ob pol drugi uri podpisan kompromis in dosežen sporazum.

V razpravi se je ugotovila povprečna delavčeva dnevna potreba z zneskom 103 K za osebo. Povprečna dnevna minimalna mezda se je zvišala od 9 do 20 K na šilt, akord na za 30% in sicer za temeljne plače in draginjske doklade, dočim je bila odklonjena zahteva po zvišanju družinskih doklad in zahteva, da naj se regulira mezda vsak mesec ter eventualni poviški izplačajo tudi nazaj. Pač pa se regulirajo mezde navzgor ali navzdol vsakih osem tednov na podlagi sporazumno sprejete tabele dnevnih potrebščin, odnosno njihovih vsakokratnih cen. Minimalne mezde znašajo torej sedaj za šilt: v I. kategoriji dosedanjih 105.66 K plus povišek 20 kron, torej 125.66 K, v drugi kategoriji K 98.66 plus poviš, K 18, torej K 116.66, v III. kategoriji dosedanjih K 90.66 plus

skorja, pod katero se skriva plemenita duša, polna resnice, sočutja in požrtvovalnosti. Te svoje vere v narodovo plemenitost ni zgubil nikdar, povsod ga je spremljala, v vseh njegovih spisih; tolažila ga je v bridkih nesrečnih urah.

Že v zgodnji mladosti je bil Feodor nenavadno resen. Med tem ko so se drugi otroci igrali, je zahajal on v prosto naravo in je, kakor se je sam izrazil: »poslušal naravo in se pogovarjal z njo«. V vasi, ki mu je vtisnila neizbrisne spomine, prepletene s pristnimi kmetskimi doživljaji v njegovo mehko, rusko dušo, je kazal Dostojevski svoje posebno nagnjenje do narave: že tu se je pokazala njegova samozavest, rahlo-čutnost in ljubezen do seljaka.

Mestno življenje, kamor se je zalosten in s potrtem srcem vračal v jeseni, je nanj zelo vplivalo. Povrnilo se je zopet ono monotono življenje, gledati strog očetov obraz. V razvedrilo po resnih dnevnih urah so sledili družinski večeri, posvečeni v prvi vrsti ruski književnosti. Cela rodbina je sedela mirno okoli mize, na kateri je stal samovar s čajem in vodko. Oče se je prav rad pogovarjal z otroci o literaturi, o Puškinu, o Gogolju in dr. Ta ali oni je deklamiral francoske pesmice, kar je očetu najbolj ugajalo. Skupno so čitali

povišek 13 K, torej K 103.66, v IV. kategoriji dosedanjih K 90.66 plus 9 K, torej K 99.66. Protokol so podpisali zastopniki strokovnih organizacij, nadatje zastopniki Trboveljske premogokopne družbe, Zveze industričev, rudarskega poglavarstva, Delavske zbornice, ministrstva šum in rud, za pokrajinsko upravo pa pokr. namestnik Iv. Hribar in dr. Baltič. Življenska potrebsčina se je ugotovila za delavca na K 1785.50 mesečno za živila in K 10.652 letno za obleko in druge potrebe skupno, torej letno 32.042 kron, kar bi zneslo 103 K dnevno. Po ravnateljevi izjavi poviša družba prejemke vsem tistim uradnikom ki se stavke niso udeležili in sicer temeljne plače in draginjske doklade za 30%.

Politične vesti.

»SLOVENSKI NAROD« IN MARIBORSKA OBLAST.

Nam vsem, ki živimo tostran Save na ozemlju nekdanje Slovenske Štajerske je še prav dobro v spominu, kako smešno otročje plebiscitno glasovanje je svoj čas otvoril z dopisnicami »Slov. Narod« proti mariborski oblasti, ki bo pomenila po naziranju stare kranjske gospode škodljivo odcepitev in izgubo »štajerske kolonije«, ki je tako po nedolžnem in nezaslužnem ob prevratu padla v roke ljubljanskih oblastnikov. Ko se je v vladi vendarle sklenila razdelitev na oblasti, je bil kranjski apetit po naši zemlji tako obsežen, da nam je požrl celo Posavje ter segel tik pred vrata mesta Celja. Ko je kasneje vlada zakonsko določila mesto Celje za sedež upravnemu sodišču cele Slovenije, je »Slovenski Narod« zopet zarenčal v svoji nelokalni ljubljanski zavisti in skušal prepričati in dokazati, da upravno sodišče ne spada v Celje pač na edinole v Ljubljano, ker tako hoče ono čisto nesebično ljubljansko rodoljublje, ki nima zase nikdar dovolj. Sedaj, ko se je v Mariboru na inicijativo poslanca dr. Kukovca vršilo veliko zborovanje, na kojem je dr. Kukovec razpravljaj o nalogah mariborske oblasti ter povdarjal na tem zboru potrebo in nučnost stvarne kooperacije vseh delavolnih činiteljev in strank, pride zopet »Slov. Narod« ter se na njemu lasten način iz svoje višnje prav cinično norčuje. Kdor zasleduje na-

»Zgodovino ruske države« od Karamzina, »Pisma ruskega popotnika« in dela drugih odličnih ruskih pisateljev in pesnikov. Otroci, posebno Feodor so z velikim zanimanjem sledili očetovemu pripovedovanju. Feodor se je že kot desetleten deček zanimal za Schillerja in se bavil z njegovimi »Razbojniki«. Čital je Scotta, Puškina in Gogolja. Tako se je pripravljaj za življenje; obče-val je najraje z domačini, kar mu je deloma škodovalo. Postal je nezaupljiv, samoljuben in hladen in zato ne posebno dober družabnik. Že v mladosti se je navzel strahu pred življenjem, nezaupljivosti napram sebi in drugim; vse to je precej pokvarilo njegova mladostna leta. Potreboval je človeka, ki bi ž njim previdno in prijateljski obče-val in mu prizanašal v zmotah in napačnih nazorih.

H koncu se je nagibala mirna, srečna in tiha mladost v sredi med domačimi in v vasi med ruskimi seljaki. V njegovi duši so živeli najrazličnejši vtisi in nauki, ki jih je zajemal iz knjig in okolice, vse pa je vedno prevladovala vera v lepšo bodočnost in večjo srečo; spremljala jo je povsod ljubezen do pri-proste narave. To je bila nekaka smernica, predznaki njegovega poznejšega plodonosnega delovanja.

(Dalje prihodnjič.)

Dr. FERDO KORUN:

Feodor Mihajlovič Dostojevski.

Najbogatejšo literaturo med Slovani ima Rusija; iz velike carevine so izšli možje, ki so ponos ostalim Slovanom. Saj tudi ves kulturni svet občuduje Gogolja, Turgenjeva, Gončarova, Tolstega in še mnoge druge duševne velikane.

Iz stare Rusije so ustvarili novo cvetočo in na visoki kulturni stopinji stoječo državo. Vpliv in silai države, ki si ga je priborila z vojnami, je rastel vzporedno s proizvodi velikih mož: kakor Tolstoj in dr.

Med one ženjalne, slavne pisatelje ruske spada Feodor Mihajlovič Dostojevski. Po svojih nazorih o svetu in po značaju svojega stvarjenja se zelo razlikuje od ostalih. Enaki pa so si vsi v stremljenju, izboljšati stanje ruskega kmeta-trpina in ga privedi v lepšo bodočnost. Vsem sta skrb in trud za narodov dobrobit in blagostan prva.

Oče Dostojevskega, Mihajlo Andrejevič je bil obubožan plemič, po poklicu vojaški zdravnik, službujoč v Moskvi. Mati njegova, Marija Fedorovna je bila hči moskovskega trgovca Nečajeva. Izmed sedmerih otrok se je narodil F.

M. D. kot drugi sin 30. novembra 1821. Njegova mati je bila dobra in pobožna. Oče, skrben in strog, si je zlasti prizadeval vzgojiti svoje otroke v resne in trezne ljudi, ki naj bi samozvestno stopili v življenje. V rodbini so vladali strogo religiozni in patriarhalni običaji; oče je bil zlasti z našim Feodorjem nenavadno strog. Otroci so morali biti vedno doma in se pridno učiti. K njim je prihajal neki mestni dijakon učiti jih verouka. Francoščine jih je učil N. J. Suchard, oče sam pa je poučeval Feodorja in starejšega Mihajla v latinščini. Feodor je imel veliko veselje do jezikov in kazal veliko nadarjenost in marljivost; že kot začeten je pripravljaj kaj pogosto očetu veseleje z deklamacijami francoskih pesmic.

Leta 1831. je kupil oče v bližini Moskve lepo posestvo, kamor je odhajala rodbina vsako poletje na letovišče, oče je ostajal vsled opravkov v mestu. Tu na deželi so bili otroci bolj prosti, kar je znal posebno izrabiti Feodor. Ob lepih dnevih je hodil po polju, vaseh in gozdovih, ogovarjal je vsakega seljaka, ga izpraševal to in ono ter mu pomagal prav rad na polju pri delu. Kmalu so ga vsi poznali in vzljubili. Tudi on se je zelo zanimal za preprostega kmeta, spoznal je njegovo dušo, dobrosrčnost in nevednost. Toda to je bila le zunanja

stopanje bogate ljubljanske gospode krog »Slov. Naroda« zadnje mesce, si je o njej vstvaril že zaključeno sodbo, za nas štajerske Slovence, ki imamo tudi pravo do življenja brez edinozveličavni idej, ki jih rodi »Slovenski Narod«, pa nastaja načelno vprašanje, kam naj še uvrščamo »Slov. Narod«, ki vodi v interesu ljubljanskega kapitala, ljubljanskih trgovcev in industrijev tak zahrbtni boj proti demokratični stranki in vsem našim nacionalnim in gospodarskim interesom nas vseh, ki smo ljubljanskih dobrot in ljubljanske uprave do grla siti. Gospoda na Kranjskem — Ljubljana še ni Slovenija, Ljubljano ste znali ubiti in otrovati do viška ostudnosti in sramote, nas ne boste!

Tesne zveze med Češko in Jugoslavijo. Poučeni krogi trdijo, da se je dr. Beneš pri razgovorih z dr. Ninčičem izrazil, da želi, da bi kandidiral Mala antanta v izvršilni odbor štirih pri Zvezi narodov zastopnika države SHS. Dr. Beneš se je v Marijanskim Laznih popolnoma sporazumel z ministrskim predsednikom Pašičem glede podaljšanja pogodbe med našo kraljevino in Čehoslovaško. Ta pogodba bo predvidevala tudi skupni nastop obeh držav v vseh narodnih vprašanjih.

Konferenca Male antante v Pragi. V nedeljo 27. tm. se je pričela konferenca Male antante in Poljske v Pragi in sicer v prostorih čehoslov. min. predsednika dr. Beneša. Konferenca se udeležijo dr. Beneš, dr. Ninčič, zunanji minister Rumunije Duca in in poljski poslanik v Pragi Piltz. Na dnevnem redu so sledeča vprašanja: 1. obča mednarodna situacija, 2. vprašanje narodnih manjšin spričo bližnjega ženskega zasedanja Zveze narodov, 3. vprašanje kandidature Male antante v izvršilni svet Zveze narodov, 4. položaj v srednji Evropi, zlasti v Avstriji, 5. sprejem Madžarske v Zvezo narodov.

Celjske novice.

STAVKA PEKOVSKIH POMOČNIKOV V CELJU.

V pojasnilo javnosti prinašamo v naslednjem točne podatke o pogajanjih in o izbruhu stavke.

Dne 22. dec. 1921 so pekovski mojstri v Celju: Achleitner, Kürbisch, Koren, Antlejš nasled., Vošnjak in Lopan pod vodstvom g. nadkomisarja dr. Antona Mraka sklenili s svojimi pomočniki takozvano kolektivno pogodbo (oddelek za socialno politiko delavski odsek opr. št. 21978/21). To pogodbo so imenovali pekovski mojstri, katere je zastopal g. Kürbisch potom kolektivne zadruga, odsek za peke, in letu 1922 odpovedali, ker se deloma mezde, deloma pa tudi hrana itd. niso več strinjale z dnevnimi cenami. Vse druge ugodnosti, katere se bile v tej takozvani kolektivni pogodbi imenovane, so za pomočnike ostale.

Meseca junija 1922 se je tajništvo živilskih delavcev v Celju obrnilo s pismom z dne 3. 6. 1922 na kolektivno zadrugo (odsek pekov) in zahtevalo 40% povišek plač. Ker pa je bila kolektivna pogodba na eni strani že odpovedana, na drugi strani so pa gori imenovani pekovski mojstri svojim pomočnikom že plačo zvišali, ker je bila tudi prehrana in stanovanje že sorazmerno dražja, ni bilo treba novih pogajanj.

Dne 16. avgusta 1922 so bili vsi pekovski mojstri mesta Celja in okolice, izvenzemski Krenn in Kolne, povabljeni k razpravi na mestni magistrat zaradi mezdnege gibanja pekovskih pomočnikov. Podpisan je bil g. dr. Mrak od ministrstva za socialno politiko. Na povabilu je bila izrecna pripomba, da bo vsakdo kaznovan, oziroma s silo priveden, kdor se razprave ne udeleži.

Povabilo je bilo dostavljeno pekovskim mojstrom dne 16. avgusta tj. na dan razprave med 12. in 12. uro, razprava pa se je imela vršiti ob 15. uri in je gori navedena pripomba vsled kratkega roka pač smešna. Le slučaj je pripisovati, da so se mogli vsi pekovski mojstri Celja in okolice pravočasno udeležiti razprave.

G. nadkomisar dr. Mrak otvori razpravo s povdarkom, da je v prvi vrsti namen iste, da se predlagana kolektivna pogodba pripozna, oziroma odobri. Vsi navzoči mojstri, izvenzemski g. Franjo Korena, so odklonili vsako kolektivno pogodbo ter izjavili, da so se voljni pogoditi na podlagi zakona vsak s svojimi

pomočniki in sicer z ozirom na njihove zmožnosti, njihov delokrog in z ozirom na izreden zaslužek (za »prinešen kruh v peko itd.).

G. Maks Janič, kateri je že pri prvotni pogodbi dne 22. 12. 1921 zahteval, da se ravno navedeno stališče pekovskih mojstrov pri takratni razpravi vzame na zapisnik, predlaga opetovano, da naj se vsak pekovski mojster s svojimi pomočniki pogodi in ob enem izjavi, da nikakor ne nasprotuje povišanju plač pomočnikom, pač pa da on radi prežalostnih izkušenj, ker so dostikrat delavci sami prikrašani, ne podpisuje nobene kolektivne pogodbe.

Uvrščanje delavcev, ki so čez 6 mesecev pomočniki, v I. kategorijo, smatra on za nesmisel, ker je jasno, da isti nimajo tistih zmožnosti in prakse, kakor delavci, ki so že več let pomočniki. Glede pekovske prehrane je vsakomur znano, da je pri vseh mojstrih taka, kakoršne nima marsikateri uradnik, še manj navadni delavec in to tem manj, ker imajo pekovski pomočniki kruh in pecivo v obilnem številu. Tudi glede obleke in obuvala ne pridejo v zadrego, vrhu tega pa imajo no zimi dovolj toplote pri delu kakor v stanovanju, česar drugi delavci večinoma pogrešajo.

Ker se glede zahtev, ki jih je stavilo tajništvo živilskih delavcev potom g. Leskoškega, g. Josip Kürbisch kot zastopnik pekovskega odseka pri kolektivni zadrugi ni smatral za sprejem istih kompetentnega, je prošil g. nadkomisarja dr. Mraka, da se razprava preloži na drugi čas, oziroma na drugo uro, da se more on z mojstri posvetovati. Pri tej priliki je g. Meznarič iz Ljubljane posebno povdajal, da bode celjsko pekovsko delavstvo izvajalo svoje konsekvence v slučaju, ako samo eden od obveščenih pekovskih mojstrov kolektivne pogodbe ne prizna. G. Maks Janič odgovori, da tudi on lahko konsekvence izvaja. Pekovski mojster g. Koren izjavlja v svojem in v imenu gospe vdove Vošnjak, da sta pripravljena, toda le pogojno priznati kolektivno pogodbo.

Razprava se nato prekine do 8. ure zvečer, ker so pekovski mojstri imeli ob 5. uri svoj sestanek v prostoru kolektivne zadruga.

V obče je znano, da je cena moke poskočila v zadnjih 14 dneh od K 24,80 na 30 K in več, zato je kolektivna zadruga pekov sklicala sestanek, da se določijo nove cene kruha in peciva.

Pri tem sestanku se je tudi obravnavalo vprašanje glede kolektivne pogodbe. G. Josip Kürbisch je bil pooblaščen zastopati mojstre, kateri bi eventualno priznali kolektivno pogodbo, če bi vedeli za pogoje. Tajnik kolektivne zadruga g. Strojnik, ki je kot zapisnikar fungiral, je od strani v zadrugo vpisanih pekov napravil pismeni načrt pogodbe, po katerem bi pekovski mojstri pripoznali zahteve tajništva okrožne strokovne komisije v Celju. V tem načrtu se je zahtevano 40% povišek na dne 22. 12. 1921 pogojene plače pripoznal (ta plača ni temeljna). Nadaljne točke v načrtu in sicer od 2. do 6. s pripombo, so pri današnjih razmerah sameobsebi umljive. Ta načrt predložil je ob 8. uri zvečer pooblaščen g. Kürbisch zastopniku delavcev, kateri pa ga ni hotel sprejeti, dasiravno je obče znano, da so pekovski pomočniki veliko na boljem, nego drugi delavci s svojimi plačami. Koncem teh pogajanj je g. Leskovšek kot zastopnik mezdnege gibanja izjavil, da pekovsko delavstvo ne gre ob 10. uri zvečer in sicer za tako dolgo ne, dokler se njegove zahteve, oziroma kolektivna pogodba ne prizna in ne podpisuje. Obenem je grozil pooblaščenec pekovskih mojstrov, da bode pekovsko delavstvo samo za to skrbečo, da bo meščanstvo s kruhom preskrbljeno — kajti treba je samo eno pekarno rikvirirati v ta namen in vse druge pekarnne uradno zapečatiti. Izjavil je tudi, da so itak vsi peki mesta Celja ovadeni pri državnem pravdnistvu.

Na vse to so pa še zastopniki delavcev zahtevali razven že zahtevanega in dovoljonega 40% poviška, še 40% povišek za nameček.

G. nadkomisar dr. Mrak (zastopnik ministrstva za soc. politiko) je vse to poslušal.

Ob takem postopanju od strani zastopnikov delavcev, so se seveda pogajanja razbila in tako je prišlo do pri-

glašene stavke, katero pa inšpekcija rada v Celju pekovsko zadrugo najbrž ni obvestila.

Meščanstvo posledic te stavke ne občuti, ker pekovski mojstri pečejo kruh z vsemi svojimi lastnimi silami in zalagajo z istim meščanstvo v isti meri, nego pred stavko.

Dne 17. tm. so šli pooblaščenec stavkujočih po skoraj vseh celjskih gostilnah, kavarnah in k razprodajalcem kruha, češ, da naj kruh in pecivo od 17. tm. naprej jemljejo pri g. Franjo Korenu v Celju, kjer se je 17. tm. ustanovila delavska pekarna.

Govori se po mestu, da sta v prvi vrsti mojstra gg. Janič in Kürbisch kriva te stavke, kakor tudi, da je prišel iz Maribora državni komisar, da kaznuje vse peke, ki nimajo malega peciva.

Na deželi delajo pekovski pomočniki za četrtino tega zaslužka, kakor ga imajo celjski in okoliški pekovski pomočniki, pa so zadovoljni.

Kako pridejo celjski pekovski mojstri v položaj, da se jim od strani socialistične korporacije izvršuje diktatura, s tem ljudstvo vznemirja in kruh še bolj podražuje. Bilo je že čitati v časopisih, da je kruh v Celju dražji kakor v Ljubljani, ali Mariboru, zato prosimo st. kr. mestno policijo, naj se o tem prepriča in ljudstvo tozadevno pouči.

Z ozirom na gori navedena dejstva, prosi kolektivna zadruga, odsek za peke, na naslov kraljevskih uradov za pomoč in sicer:

1. zaradi motenja obrti.
2. zaradi kršenja pogodbe od strani pekovskih pomočnikov napram pekovskim mojstrom in sicer zaradi tega, ker delajo brez potrebe v takozvani delavski pekarni;
3. naj se uradno dožene teža kruha in peciva na podlagi današnjih cen;
4. naj se potom kr. policije zaslišijo vsi vajenci o tem, če so bili od strani stavkujočih pekovskih pomočnikov dovolj podučeni in uvedeni za njihovo obrt;
5. naj se proti stavkujočim pekovskim pomočnikom na podlagi navedenih točk 1, 2 v smislu zakona postopa.

Društvo javnih nameščencev sklicuje za 2. septembra 1922 v hotel Union protestni shod. Dnevni red in pričetek bo pravočasno objavljen.

Člani društva javnih nameščencev, ki so naročili jabolka, naj oddajo tekom današnjega dne (29.) vreče pri hišnici na okrajnem glavarstvu. Na vrečo je napisati natančen naslov lastnika. Jabolka se bodo predvidoma delila 30. tm.

Klub napr. slov. akademikov v Celju proslavi svojo 15-letnico v četrtek, dne 7. septembra t. l. Dopoldne ob 10. uri se vrši v restavracijskih prostorih Narodnega doma slavnostno zborovanje, zvečer ob 20. uri pa v zgornjih prostorih Nar. doma velika ljudska slavnost. Protektorat nad Klubovo prireditvijo je prevzela gospa dr. Kalanova.

Češki Sokoli, ki so se udeležili jugoslovanskega vsesokolskega zleta v Ljubljani in napravili potem izlete po širni naši domovini, vrnilo so se v nedeljo popoldne s posebnim vlakom v svojo domovino. Vlak je bil izredno velik in štel do 40 vagonov, polnih naših bratov in sester. Z enourno zamudo prispele so ob 16. uri na celjsko postajo, kjer so jih pričakovali bratje in sestre celjskega sokolskega društva in številno občinstvo. Med gromovitim klicanjem izstopili so gostje iz vagonov, kakor so jih celjske Sokolice obsipale s cvetjem. Vsi so očarani o krasoti naše domovine, ki so jo videli, ter so obljubili, da bodo vsako leto prihajali k nam. Rekli so, da nas Celjane zavidajo za krasen kraj, v katerem prebivamo. Po 10 minutah je posebni vlak mile goste odpeljal. Pozdravljanja, vzklikanja in mahanja z robcami bil je konec šele tedaj, ko je vlak izginil. Bilo je res iskreno in bratsko svetenje in istotako ločitev!

Zadnje poročilo o pekovskem štrajku. Kakor smo čuli, je stavka pekovskih pomočnikov v Celju, ki je vzbudila tako senzacijo, že končana. Ker so vsi pekovski mojstri izvenzemski g. Korena stavkujoče pomočnike odpustili iz službe, ker so ti itak že lastni mojstri, ki pečejo kruh v Korenovi pekarni. Torej se ni čuditi naprejevega poročila, da je kruh, ki ga tam pečejo tako izvrsten, ker peče ta kruh čitaj in beri osemnaest mojstrov. Brez komentarja.

Obrtni vestnik.

Obrtniški sestanek v četrtek dne 31. t. m. se vrši v gostilni Wilson v Gaberju. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Mizarska obrtna zadruga v Celju. V nedeljo 27. avgusta se je vršil v obrtno - zadrugi pisarni v Celju ustanovni zadrugi zbor novo ustanovljene in od obrtne oblasti že odobrene mizarske obrtne zadruga za celjski politični okraj. Zborovanje je vodil obrtno - zadrugi komisar g. Založnik. Zadruga šteje 120 članov in je udeležba bila povoljna. Zastopani so bili vsi sodni okraji izvenzemski šmarski okraj. Prvi zadrugi odbor se je sledeče konstituiral: načelnik Martin Pernovšek Celje, njegov namestnik Franc Tajnšek Celje, odborniki: Cesar Mihael Mozirje, Grilec Ignacij Gaberje, Krušič Ignacij Šmarje pri Jelšah, Leskovar Ivan Trbovlje, Ludvig Ferdo Braslovče, Strahovnik Karol Zalec, Toplak Ignacij Breg, Vrenko Mihael Celje, namestniki: Golob Karol Gaberje, Jelenc Miha Laško, Kolar Josip Vransko, Stojan Martin Teharje. Izvršile so se tudi vse druge potrebne volitve in je zadruga sklenila pristop k zvezi inžnostajerskih obrtnih zadrug. Za ureditev zadruga pisarne, vzdrževanje tajništva in nabavo potrebnih knjig se je predpisala za tekoče leto članom zadruga naklada v znesku K 40.—

Obrtna zadruga za oblačilne stroke sodnega okraja Laško. Dne 27. tm. popoldne se je pod vodstvom obrtno - zadruga komisarja Založnika iz Celja izvršil I. zadrugi zbor Obrtne zadruga za oblačilne stroke sodnega okraja Laško. Zborovanje v Juvaničevi restavraciji v Zidanem mostu bilo je prav dobro obiskano; navzočih je bilo 50 zadrugnikov. Ker je vlada odobrila zadruga pravila, so sedaj vsi obrtniki oblačilnih strok (čevljarji, krojači in šivilje) izločeni iz Skupne zadruga rokodelskih obrti Laško, in šteje nova zadruga že sedaj 109 članov. Nova zadruga si je izvolila sledeči odbor: zadrugi načelnik Ivan Berger Trbovlje, podnačelnik Anton Šnek Dol, odborniki: Andrej Centrli Trbovlje, Konrad Kvartič Laško, Ivan Očepek Trbovlje, Ferdo Pekar Hrastrnik, Franjo Pingerčar Trbovlje in Josip Vrečko Laško, namestniki: Ivan Perger Laško, Franjo Požun, Ivan Udrih, Trbovlje, Genofeja Valter Hrastrnik. Ustavili ste se dve zaupniški mesti in sta se zaupnikom izvolila Ivan Arnshek za Hrastrnik in Viljem Vidali za Laško. Zadruga je pristopila kot članica k Zvezi južnostajerskih obrtnih zadrug v Celju. Delegatom za zvezo sta se imenovala Ivan Berger in Konrad Kvartič. Zadruga je imela precejšnje težave, predno je dosegla svojo ustanovitve; zahvaliti je le vztrajnosti in odločni volji posameznih članov, da je končno vendar le prišlo do ustanovitve, katero je z vsemi močmi pospeševalo Obrtno - zadrugi nadzorništvo v Celju. Zadruga ima začasno svoj sedež v Trbovljah, bode pa prirejala zadruga zbor v raznih krajih svojega rajona, kar velja tudi o pomočnikih preizkušnjah. Za ureditev zadruga tajništva se je določila vsem članom za tekoče leto naklada v znesku 10 Din.

POKRAJINSKA OBRtna RAZSTAVA V MARIBORU.

(Od 8. do 17. septembra.)

Zadnji čas je za prijave vajeniških del. Prijave se sprejemajo samo še do 31. avgusta. Ponovno smo že opozarjali nato, da je razstaveni odbor dal za razstavo vajeniških del na razpolago popolnoma brezplačno potreben prostor, konstatirani pa moramo, da so dosedaj pokazali mojstri za to važno panogo zelo malo razumevanja. Prijavljenih je jedva 35 vajencev, dočim bi jih lahko bilo vsaj toliko, kakor mojstrov. Še je čas, da se to popravi! Obrtniki pokažite, da ste dobri mojstri in učitelji, katerim se lahko zaupa mladino.

Dodelitev prostorov se je pričela in razposlala vsem razstavljalcem tozadevna obvestila. Eventuelni ugovori naj se uveljavijo najkasneje tekom treh dni, ker so poznejše spremembe popolnoma izključene. Razstaveni odbor se trudi, da dodeli vsakomur primeren prostor, kar naj blagovolijo razstavjalci upoštevati.

Dovoz blaga mora biti najkasneje v nedeljo dne 3. septembra zaključen, ker je sicer nemogoče, pravočasno razvrstiti vse blago in opremiti prostore. Pozneje došlo blago za ocenitev in podeli-

989 2-1

poštenih starišev, **se sprejme za**
brivsko obri pri Fran Krajnc-u
brivec, Celje, Glavni trg. 956

Šivalni stroj »Singer«

se po primerni ceni **proda**. Istega se lahko ogleda pri tvrdki Pelle, Celje.

Ženitna ponudba.

Artilerijski podčastnik, živeč sedaj v Banatu, 26 let star, simpatične zunanosti, postane v kratkem oficir, želi se spoznati z gospodično prijazne zunanosti (ali vdovo), zdravo in izobraženo, dobrega srca, izvežbano gospodinjico, ne čez 30 let staro, katere bi bila zmožna tudi vsestransko za trgovino in gostilniško predstojništvo. — Prosim stariše in dame, ki ustrezajo zahtevam, da prilože slike ponudbam. Slike se potem vrnejo, za kar jamčim s svojim polnim imenom, katero leži pri upravi. Ponudbe prosim poslati pod šifro »Resnost in poštenje« na upravnništvo lista. 2

Hotelski „omnibus“-voz

pripraven za kako pošto, kopališče ali prevoznega podjetnika za 12 do 14 oseb, na strehi za prtljago, zapirajoč, jako dobro ohranjen kakor nov, se radi družinskih razmer **proda**. Interesentje naj pišejo pod naslovom »Omnibus« na upravnništvo lista. 2

Proda se posestvo

srednjeveliko, v bližini Celja, drugo zopet pri Novi cerkvi v bližini Dobrne. Interesenti se naj obrnejo na upravnništvo lista pod »Posestvo«. 2

Kupujem

trd in mehek, rezan in tesan les. Cenjene pisane ponube z navedbo dimenzij, količine in cene franco oddajne postaje prosim poslati na firmo **Franco Vehovar**, tovarna pohištva in lesna trgovina v Celju. 10-2

Modele čevljev

v celih serijah iz lepenke, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavljajo za tovarne obuvala in čevljarje. Apartne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezono.

Zgornje dele

izdelujem iz od naročnika mi poslanega materiala, prvovrstno, hitro in po ceni. Posebna delavnost v montiranju zgornjih delov za

tovarne obuvala.

Nakup, reparatura in prodaja

čevljarskih strojev.

Zahtevajte prospekte od **Ralph F. Richter, Subotica VI.**

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, mehnične izdelave obuvala. Zahtevajte prospekt. 791 78-15

Pozor!

Zavarujte proti požaru poljske pridelke, hmelj, gozdove, hiše in gosp. poslopja.

Zavaruje se lahko za par mesecev. — Premije zelo nizke. — Pojasnila daje ustmeno ali pismeno

„Jadranska zavarovalna družba“, Glavni zastop v Celju, Lava 22 15-4

Suhe gobe, lipovo cvetje, brinjevo olje in poljske pridelke

plača najbolje trdka 40-11

SIRC-RANT, KRANJ

telefon int. št. 9,

in nudi po najnižjih cenah na debelo **sladkor, riž, olje, kavo itd.** Prosim za povzrojene ponudbe gob.

Žagovina

974 2-1

in za kurivo pripravljen les se zopet oddaja.

Parna žaga I. jugoslov. lesne industrije d. z o. z. Celje, Zavodna.

Češplje

sveže, kupi vsako množino

Robert Diehl,

parna veležagarnja Celje.

Gostilničarji pozor!

Priporočamo svojo veliko zalogo raznovr. vin iz tukajšnih goric Bizeljsko, Sromlje, Pisce in sicer rudeča vina od 22 K naprej, dobra bela vina od 24 K naprej. Zbrana fina sladka vina Rizling 30-32 K. Točna in solidna postrežba in tudi sodi na razpolago. S spoštovanjem

GLOBUS trg. dr. z o. z., Brežice o. s.

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje

in druge deželne pridelke **kupuje in prodaja**

Oset Andrej, Maribor

Aleksandrova cesta 57

818 69-10

Telefon 88

Najfinejši medicinalni konjak

in vse vrste žganja iz sadja izdeluje

PARNA VELEŽAGARNJA, ROBERT DIEHL

CELJE SLOVENIJA

Drago Cerlini
Tovarnica samoozeznih in drugih modnih predmetov.
Celje Slovenija
Glavni trg 17.
Točna postrežba.
Export. Export.

Velika zaloga vsakovrstnih **kravat,** **moških pasov** in svilenih **žepnih robcev.**

Centrala: Razlagova ulica.

Lastni kamenolomi.

Kamnoseška industrijska družba v Celju

izvršuje nagrobne spomenike, grobnice, oltarje, pohištvene plošče, zidne obklade iz poherskega granita in vseh vrst marmorja, dalje stopnice, podstavke in vsa v to stroko spadajoča dela.